

Nr 257

Av herr **Hernelius**, om avslag å Kungl. Maj:ts förslag om inrättande av en fast representation i Sudan.

(Lika lydande med motion nr 327 i Andra kammaren)

I årets statsverksproposition föreslås inrättandet av en fast representation i Sudan i form av ett beskickningskansli i Khartum med en förste ambassadsekreterare som t. f. chargé d'affaires. För detta ändamål föreslås anslag för en tjänst i Ae 23 och för ett kanslibitråde. Den åberopade anledningen är främst att avtal i december 1965 slutits mellan Sverige och Sudan om finansiellt bistånd till ett belopp om 35 miljoner kr., vilket avser ett program för landsbygdens vattenförsörjning där under en treårsperiod.

Behovet av kraftiga insatser för u-länderna är obestridligt, och kravet härpå stöds för Sveriges vidkommande av en bred svensk opinion. Att Sudan är i behov av hjälp för sin vattenförsörjning är också otvivelaktigt, och en aktion i detta syfte är väl motiverad. Vad som ger anledning till den största tvekan i detta sammanhang är dock det faktum att sedan två år tillbaka ett våldsamt inbördeskrig pågår i Sudan, där de latenta motsättningarna mellan härskarna i de norra delarna och bantubefolkningen i de södra givit upphov till reguljära strider. Enligt uppgifter i världspressen skall 100-tusentalet flyktingar från de södra delarna ha dragit in i grannländerna, där en rebellregim konstituerats. Sannolikt är det fråga om såväl raskonflikter som om religiösa motsättningar mellan den huvudsakligen arabiska och islamska norra delen, å ena sidan, och den södra delen med dess 4 miljoner invånare, i stor utsträckning kristen-protestantisk och romersk-katolsk, å den andra. I detta sammanhang har man t. o. m. talat om ett pågående folk mord. Inga tecken finns dessvärre som tyder på en avspänning. Att regeringen i norr utlovat amnesti före ett visst datum torde i detta sammanhang icke ha någon större betydelse, lika litet som en amnesti utfärdad av regeringen i Saigon skulle få vietcongtrupperna att upphöra med sin aktivitet.

Samtliga protestantiska missionärer förelades hösten 1963 att med kort varsel lämna Sudan, möjligen därför att man ville avlägsna vittnen till vad som planerades. Direktör Åke Kastlund i Lutherska världsförbundets svenska sektion har i en tidningsartikel uppgivit bl. a. följande.

I takt med de stegrade brutaliteterna gentemot den sudanesiska bantubefolkningen har flyktingströmmen av svarta till Sudans grannländer intensifierats. Redan förra hösten rapporterades Uganda ha tagit emot mellan 30 000 och 50 000 registrerade sudanesiska

flyktingar, som f. n. är inhysta i stora uppsamlingsläger. De många tusen gränsborna från de sydligaste delarna av södra Sudan, som också — åtminstone temporärt — tagit sin tillflykt till Uganda är inte inräknade i ovannämnda tal. Kongo har tagit emot cirka 10 000 flyktingar från Sudan, Etiopien 5 000 »genuina» flyktingar (till skillnad från de »rebeller» som också gett sig över gränsen till detta land), Centralafrikanska republiken i runt tal 4 000 och Kenya några hundra. I samtliga fall gäller det länder, som själva kämpar med svåra problem och där en envis torka och därmed sammanhängande hungersnöd gör situationen ytterligt bekymmersam, även de sudanesiska flyktingarna förutan.

Rimligen bör ett avslutande av striderna avvaktas och en stabilisering av förhållandena inom landet inväntas innan avtalet kan träda i kraft. Under pågående inbördeskrig kan och bör icke gärna finansiellt bistånd till en av parterna i detta krig lämnas. Jag förmodar att när information har lämnats om det faktiska läget i Sudan den svenska regeringen är av samma uppfattning. Med hänsyn härtill skulle då ej heller för närvarande föreligga något behov av någon svensk beskickning i Khartum.

Under återopande av det ovan anförda hemställes,

att riksdagen för närvarande måtte avslå förslaget om inrättande av en fast representation i Sudan och att vederbörande utskott måtte vidtaga härav föranledd sänkning av be-
gärda anslag.

Stockholm den 25 januari 1966

Allan Hernelius
